BPH – Beteende- och personlighetsbeskrivning hund

En möjlighet att lära känna sin hund bättre

1. Inledning

Hundar är individer med olika personligheter, egenskaper och sätt att reagera på sin omgivning. Vissa hundar är sociala och nyfikna, medan andra är mer reserverade eller försiktiga. Skillnaderna kan bland annat visa sig i hundens sätt att möta främmande människor, hantera oväntade händelser eller reagera på nya miljöer.

Att förstå den egna hundens beteende och reaktionsmönster är en viktig del av ett ansvarsfullt hundägande. En ökad kunskap om hundens individuella egenskaper kan bidra till bättre förutsättningar för kommunikation, träning och samspel mellan hund och ägare.

Beteende- och personlighetsbeskrivning hund (BPH) är en metod som utvecklats av Svenska Kennelklubben (SKK) för att på ett systematiskt sätt beskriva hundars beteenden i ett antal standardiserade situationer.

BPH ger hundägaren möjlighet att få en mer nyanserad bild av den egna hundens mentalitet. Samtidigt bidrar varje genomförd beskrivning till en ökad kunskap om hundars beteende och mentala egenskaper.

2. Vad innebär BPH?

BPH är en beteendebeskrivning där hunden får möta ett antal situationer som är utformade för att synliggöra olika delar av dess beteenderepertoar.

Under beskrivningen observeras bland annat hundens sociala intresse, lekfullhet, nyfikenhet och reaktioner på överraskande eller obekanta händelser.

Det är viktigt att understryka att BPH inte är ett lydnadsprov eller en tävling. Hunden förväntas inte utföra några inlärda moment och det finns inga krav på särskilda förkunskaper. Det finns inte heller något godkänt eller underkänt resultat.

Syftet är att beskriva hur hunden faktiskt reagerar, inte att värdera om dess beteende är rätt eller fel. Varje hund får därmed möjlighet att visa sina individuella egenskaper utan krav på prestation.

3. Hur går en BPH-beskrivning till?

BPH genomförs på en särskilt anordnad bana under ledning av en utbildad testledare. En auktoriserad beskrivare observerar och dokumenterar hundens beteenden enligt ett fastställt protokoll.

Beskrivningen omfattar sju obligatoriska moment och ett frivilligt moment med skott.

De olika momenten omfattar bland annat:

Möte med främmande person

Hundens intresse för och reaktioner på en främmande människa beskrivs. Här observeras bland annat social kontakt och hur hunden förhåller sig till hantering.

Lek med föremål

Hundens intresse för lek och dess engagemang i samspel med människor beskrivs.

Intresse för mat

Momentet beskriver hundens motivation att undersöka och försöka komma åt godbitar.

Visuell överraskning

Hunden får uppleva en oväntad visuell händelse. Här observeras bland annat dess omedelbara reaktion och hur den därefter hanterar situationen.

Oväntat ljud

Hundens reaktion på ett plötsligt skramlande ljud beskrivs, liksom dess beteende efter händelsen.

Närmande person

Hunden får möta en person med ett avvikande utseende. Momentet ger information om hur hunden reagerar på en ovanlig social situation.

Underlag

Hundens beteende när den rör sig över ett särskilt utformat underlag observeras.

Skott – frivilligt moment

Hundens reaktion på skottljud beskrivs.

Hela beskrivningen tar vanligtvis omkring 30–45 minuter.

Hundägaren följer med sin hund under genomförandet och får instruktioner av testledaren.

4. Vad får hundägaren veta?

En av de främsta fördelarna med BPH är möjligheten att få en mer strukturerad förståelse för den egna hundens beteende.

I vardagen lär vi känna våra hundar genom återkommande situationer och gemensamma erfarenheter. Samtidigt finns det beteendeegenskaper som inte alltid blir tydliga i den miljö där hunden vanligtvis vistas.

BPH ger möjlighet att observera hundens reaktioner under andra, mer standardiserade förhållanden.

Beskrivningen kan exempelvis ge information om:

- Hur hunden tar kontakt med främmande människor.
- Hur stort intresse den visar för lek och samspel.
- Hur den reagerar på plötsliga ljud och överraskningar.
- Hur den uttrycker nyfikenhet eller osäkerhet.
- Hur den hanterar situationer som är nya eller obekanta.

Efter genomförd BPH får hundägaren en muntlig sammanfattning av hundens beteenden.

Det är samtidigt viktigt att komma ihåg att resultatet beskriver hundens reaktioner vid ett specifikt tillfälle. Hundens beteende påverkas även av faktorer som tidigare erfarenheter, miljö, dagsform och situation.

BPH ska därför betraktas som ett värdefullt komplement till den kunskap hundägaren redan har om sin hund.

5. Varför kan BPH vara värdefullt i vardagen?

Kunskap om hundens individuella beteendeegenskaper kan bidra till en bättre förståelse för hur hunden upplever och hanterar olika situationer.

En hund som visar stor nyfikenhet och ett tydligt intresse för nya föremål kan ha andra behov av stimulans än en hund som är mer försiktig inför det obekanta.

På motsvarande sätt kan en hund som reagerar starkt på oväntade ljud behöva andra förutsättningar och ett annat stöd än en hund som visar liten reaktion.

Genom att bli mer medveten om hundens individuella egenskaper kan hundägaren få ytterligare underlag för att anpassa vardag, träning och aktivering.

BPH ger däremot inte färdiga svar på hur en hund ska tränas och ersätter inte en individuell beteendeutredning när sådana behov finns.

Värdet ligger framför allt i den ökade förståelsen för hunden som individ.

6. Varför är det viktigt att många hundar genomför BPH?

BPH har betydelse inte bara för den enskilda hundägaren utan också för den långsiktiga kunskapen om hundars mentalitet.

När många hundar inom en ras genomför BPH skapas ett bredare underlag för att beskriva rasens beteendeegenskaper och variationen mellan olika individer. Denna information kan användas av uppfödare och rasklubbar för att följa mentaliteten inom rasen och som ett stöd i avelsarbetet.

För att resultaten ska bli så representativa som möjligt är det viktigt att hundar med olika egenskaper deltar. Det gäller såväl sociala, nyfikna och framåt hundar som individer som är mer försiktiga, reserverade eller känsliga i vissa situationer.

Alla hundars resultat är värdefulla eftersom variationen mellan individer är en viktig del av kunskapen om en ras. Om endast hundar som förväntas reagera på ett visst sätt deltar finns en risk att sammanställningarna ger en ofullständig bild av rasens mentalitet.

Genom att låta sin hund genomföra BPH bidrar hundägaren därför till ett större kunskapsunderlag som på sikt kan komma både den egna rasen och framtida hundgenerationer till nytta.

7. Behöver hunden förberedas inför BPH?

En vanlig fundering bland hundägare är om hunden behöver tränas inför beskrivningen.

BPH är utformat för att beskriva hundens spontana reaktioner. Det krävs därför ingen särskild träning eller utbildning för att delta.

Tvärtom är det önskvärt att hunden får reagera naturligt på de situationer som ingår.

Hundägaren behöver inte heller ha någon tidigare erfarenhet av mentalbeskrivningar.

Testledaren ger instruktioner under hela genomförandet och förklarar hur hundägaren ska agera i de olika momenten.

Hunden ska vara frisk och i lämplig kondition för att delta.

För deltagande gäller bland annat att hunden ska vara minst 12 månader gammal, vara ID-märkt och uppfylla gällande vaccinationsbestämmelser.

Både renrasiga hundar och blandrashundar kan delta i BPH.

8. BPH är en beskrivning – inte en värdering

Det är naturligt att hundägare kan känna viss osäkerhet inför att låta sin hund delta i en mentalbeskrivning.

En del kan fundera över hur hunden kommer att reagera eller vara oroliga för att den ska uppvisa rädsla eller osäkerhet.

Det är därför viktigt att tydliggöra att BPH inte handlar om att visa upp en hund som reagerar på ett visst önskvärt sätt.

Rädsla, nyfikenhet, socialt intresse, lekfullhet och andra beteenden är alla delar av hundens beteenderepertoar.

Beskrivningen syftar till att dokumentera dessa beteenden på ett systematiskt sätt. En hund som reagerar försiktigt i en situation har inte misslyckats, lika lite som en hund som reagerar med stor nyfikenhet automatiskt har presterat bättre. Det centrala är att hundens faktiska beteende blir beskrivet.

BPH handlar således inte om att hunden ska uppfylla vissa förväntningar, utan om att öka förståelsen för dess individuella egenskaper.

9. Sammanfattning och slutsats

BPH är ett etablerat verktyg för att beskriva hundars mentalitet och beteende i standardiserade situationer.

För hundägaren innebär deltagandet en möjlighet att få ytterligare kunskap om den egna hundens personlighet, reaktioner och sätt att hantera olika händelser. Denna kunskap kan bidra till ökad förståelse för hundens individuella förutsättningar och därmed vara till nytta i det fortsatta hundägandet. Samtidigt har varje genomförd BPH betydelse i ett större sammanhang.

Genom att fler hundar deltar förbättras möjligheterna att skapa en bred och representativ bild av mentaliteten inom olika raser. Resultaten kan därigenom bidra till ett mer kunskapsbaserat och långsiktigt avelsarbete.

Det är viktigt att framhålla att deltagande inte förutsätter någon särskild utbildning, träningsnivå eller förväntad beteendeprofil hos hunden. Alla hundar är individer och varje beskrivning bidrar med information.

10. Avslutande uppmaning

Att genomföra BPH är ett sätt att investera i kunskapen om sin egen hund och samtidigt bidra till ökad förståelse för hundars mentalitet i ett större perspektiv. Oavsett om hunden är social och framåt, försiktig och eftertänksam eller uppvisar en kombination av olika egenskaper finns det ett värde i att dokumentera hur den reagerar. Ju fler hundar som deltar, desto bättre förutsättningar skapas för att förstå den variation som finns inom våra hundraser.

Vi vill därför uppmuntra fler hundägare att låta sina hundar genomföra BPH.

Det är en möjlighet att lära känna sin hund bättre, bidra till viktig kunskap och vara delaktig i det långsiktiga arbetet för en god mentalitet hos framtidens hundar.

Varje hund är unik. Varje beskrivning bidrar med kunskap.